

SPOMIN

Marjan Drev, portret Vere Šlander

Vera Šlander-Lojzka
19. 2. 1921-15. 6. 1943
prvoborka

Vera Šlander se je rodila v Kapli vasi v družini s petimi otroki. Po končani osnovni šoli v Preboldu je šolanje nadaljevala na realni gimnaziji v Celju, nato pa na medicinski fakulteti v Ljubljani. Bila je odlična učenka. Zaradi revščine v domači družini si je bila prisiljena denar za šolanje služiti z inštrukcijami. Sodobniki so jo poznali kot razgledano, nesebično osebo, pripravljeno

pomagati bližnjim v stiski. Dejavno je sodelovala v življenju na vasi. Med drugim je bila članica Društva kmečkih fantov in deklet in socialdemokratskega kulturnega društva Vzajemnost.

Na njen pogled na svet je močno vplival brat Slavko Šlander, kasnejši narodni heroj, ki je že pred drugo svetovno vojno bil aktiven član tedaj prepovedane komunistične partije.

Vera je že kot dijakinja celjske gimnazije sodelovala v ilegalnih mladinskih organizacijah, leta 1940 pa je postala članica komunistične partije. Po začetku druge svetovne vojne se je posvetila delu znotraj OF. Bila je kurirka, prenašala je pošto med vodilnimi člani komunistične partije. Mlade v Savinjski dolini in Zasavju je spodbujala k uporabi proti nemškemu okupatorju in jih organizirala za razširjanje raznih letakov, časopisov in sabotaže. Ilegalno je delovala pod imenom Lojzka.

Kot partizanka je padla leta 1943 na Dobrovljah.

Naša šola se je po Veri Šlander imenovala od 26. 9. 1971 do 31. 12. 1998. Leta 1981 je kipar Marjan Drev izdelal njen doprni kip, ki je tedaj dobil mesto pred šolo.

Viri in literatura:

- Lajh, E. Vloga komunistov pri organiziranju V *Savinjski zbornik* 6. Žalec: Kulturna skupnost. 1978, str. 24-50.
- Skulptura Vere Šlander-Lojzke. V *Spomeniki in spominska obeležja v občini Žalec*. Žalec: Občinska kulturna skupnost, 1986, str. 98.
- Vera Šlander. *Glas mladih*, let. 6 (1982/83), št. 1, str. 20-21.

Gradivo zbrala Nataša Jesenko, oblikovala Alja Bratuša.

Polzela, 23. september 2005, ob odprtju kulturnega kotička na Osnovni šoli Polzela.